

Titel: Brev fra En Ven i Norge.

Citation: "Brev fra En Ven i Norge.", i *Luxdorphs samling af trykkefrihedens skrifter 1770-1773: Række 2 bind 10*, Morten Hallager, 1772, s. 1. Onlineudgave fra Trykkefrihedens Skrifter: https://tekster.kb.dk/text/tfs-texts-2_010-shoot-workid2_010_013.pdf (tilgået 25. februar 2024)

Anvendt udgave: Luxdorphs samling af trykkefrihedens skrifter 1770-1773: Række 2 bind 10

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

Brev fra En Ven i Norge.

Post Nubila Jubila.

Kiøbenhavn 1772. Trykt hos Morten Hallager boende i Store Fiolstrædet i No. 196.

2

Jeg veed min Ven fortørnes ey,

At jeg hans Brev i Trykken giver; En Patriot mig dertil driver.

Den jeg tør ikke sige Ney.

Gud Christian vor Konge pryde Med Naade og med mange Aar! Hvorover vi os alle fryde,

Sig Landene og Velstand spaaer. Vivat!

3

Oprigtige kiære Ven! Gud velsigne Kongen og Landet! Dette anseer jeg for største Billighed, at man fornøyer sine Venner med den Glæde, hvormed man selv glædes af Gud, og det saa snart man har Leylighcd, helst naar det er ikke blot en privat, men en publique Glæde, saadan en, der angaaer det heele Land. Saa gjorde Du min Ven! velsignet være Dit Hierte, som ville og Din Haand, som kunde, og meddelte os den 18de Januarii, hvad glædeligt der var passeret den 17de, det besynderlige, det uventede, det gavnlige Nyt, som glæder, opmuntrer og igjen opliver vort bekymrede Sind og melankolske Tanker; et Nyt, der upaatvivlelig vil drage store og gode Suitter efter sig til alle Stænders Lyksalighed. O! — — Lad mig puste lidt ud! Jeg er saa fuld af Glæde, at Blodet bestormer mig, og Taarene rinde. — Nu føler man hvorledes der var mueligt, at en Moder kunde døe af bare Glæde, da hun saae sin Søn komme sund hjem af Krigen, den hun efter Rygtet holdt forloren. Og vi — Ja med Billighed holdte vi os forlorne!

4

Alting saae bedrøvet ud. Misvert, Dyrtheid, Handelens Aftagelse, Frekheds Tiltagelse spaaede os den visse forestaaende Fordervelse. Ach! (hørte man i de Retsindiges Forsamling) hvad vil her endelig blive af? Til hvad for Tider ere vi arme giemte! Hver var raadsvild; man raabte om Hjelp, men alle taugde; man klynkede, et Suk gav Ekko igjen; og dermed vare vi ikke tjente. Men, (hvilket var det værste!) man frygtede endnu for større Ulykker: Vold og Mord. Vel var din Pen taugs, uden Tvivl af Frygt, men tænk derfor ikke, vi vare ganske uvidende om, at der var noget ondt i Gierde; Ney! Bye-Rygtet, det være sig Løgn eller Sandhed, lader sig ikke indskrænke af Volde og Graver! det har Ørne-Vinger, drister sig over Land og Vand, og blier gemenlig fæstet Troe til, helst naar det udspreder hvad der er ondt og ubehageligt. Jeg veed ikke hvordan det er med os Mennesker, at vi helst troe det, som fortælles os til Ulykke! Gisning blir Rimelighed, og en Tref blir Sandhed. Nok er det, at vi i det mindste saa hemmelig hos os selv, fattede stor Frygt for hvad, der maaskee forestod os; den ene faae paa den anden med mørke Ansigter, ægte Fornøyelse og Roe var ikke at spore i noget Selskab; det bange Hjerte gjorde al Glædskabs Viin til Mara for os.

5

Jeg var just hos et Par gode men modløse Venner, da jeg modtog din ærede Skrivelse: Nu skal I see, der er værre end før, sagde min Monfrere! kandskee desvær! siger en anden; jeg svarede: Bie dog lidt. Men da Dit Brev gik i lutter høye Toner, vinkede jeg med en Smiil ad de andre, hvorved de gave Lyd, og din velsignede Skrivelse blev som en Freds-Tractat hørt med Agtsomhed og Forundring. Vi bleve alle opvakte, som drømmende, veedste ej om vi skulle troe vore egne Øyne og Øren, enhver ville selv læse og kysse dit Brev; Farven omskiftedes i vore Ansigter, og vi kunde neppe staa paa vore Been. Store Gud! sagde den Gamle G.**, Du beviser Dig dog midt udi alle Forvirringer for den Du er: Jorderiges Beherskere og alle dine Skabningers Tilsynsmand! Vil man nu ikke troe paa Dig, saa troer man ej evindeligen! Jeg tvivler ikke paa, at Du jo udfører dette, Du har begyndt, til en god Ende! Denne Dag bør være en Takke-Fest, om ej offentlig, saa dog i alle skjønsommes Hjerter! Herre, min Gud! Evidelig vil jeg takke Dig!

Min oprigtige Ven! Du kan aldrig forestille dig hvor Scenerne forandredes! Vor Forsamling begyndtes visselig som en Tragoedie, men see den endtes uformodentlig som en Comoedie, ikke forstilt, men veritabel. Nu

6

vare ikke vore Tunger længer bundne som før, men taledede ægte patriotisk Fædrene-Landets Sprog. Vi takkede Gud, og velsignede Kongen med høy kongelige Familie. Vi opførte Sejers-Musik, og ønskede Arvehuuset Bestandighed, Lykke og Fred! Det forekommer mig, som alle Nationer maa spile Øynene ved saa vigtig en Tildragelse og i ærbødig Respect ønske os til Lykke, som et Folk, Gud holder sig nær til med sit reene Ord, med sin mægtige Frelse! O! den lange besynderlige Fred vi har haft, hvor er den ikke Beviis paa Guds Godhed mod vort kjære Fædrene-Land! Andre vaage af Frygt, vi sove roeligen; andre svømme i sit Blod, vi ligge tørre og beskiermede under Almagtens Vinger. Dette burde gjøre os skiønsomme; Ja gid det endnu var saa vel! Men ach! mig synes Ukruddet tager over Haand, og vi ere, midt i Frelsen, saa ubevægelige som de, der aldrig havde været i Fare! Det har jeg lagt Merke til, at, eftersom Ryggesløshed har tiltaget, saa har Velsignelse aftaget, og var nu end Ulykken paa det høyeste, saa var vist nok Ondskaben ogsaa paa det galeste.

Troe mig, vort Saar var snart oprevet, nren bliver ikke saa hastig Lægt. Gud give Kongen og hans æMnd gode Raad, og forfremme deres Overlæg til Riger-

7

nes Bædste, særdeles dette vort kiære Fædrenelands Nore, som er til visse kommet paa Knæerne. Her er stor Penge-Mangel blant alle, Handelen ligger som i Dvale, Dyr Tiid tager over Haand, og Gud veed hvordan det vil gaa den fattige i denne knappe Tiid, af hvilke her ikke findes en liden Deel. Gud give vor kiære Konge Naade og Viisdom til at afhielpe vor Mangel; og gid philonorvagus maatte værdiges hans Overveyelse, mig synes den Mand har god Indsigt i Landets Mangler og Lægedom.

Vi ønske tit at være Kongen saa nær som I ere der i Dannemark; men hvo veed, (thi Haabet og Ønsket troer alle Ting,) om vi ikke faar vor Lands-Fader at see i disse vore Egne! Kunde vore Bønner formaa Himlen til at unde os den Lykke, saa ville vi være ret Hjerte-Glade. Da Han rejste uden Lands, tænkte vi: Touren kommer snart til os! Nu haabe vi atter, det skeer, om ikke i Aar for nødvendige Forretningers Skyld, saa dog neste Aar. Han skal ikke fortryde at have gjort den Rejse, thi saa kan Han faa Troen i Hænderne, at Nordmænd ynde sin Konge, og tillige kan Landets Mangler da bædre afhielpes. Gid jeg maatte leve at see Faders Ansigt i disse Lande! Vi optegne gjerne saa glædelig en Tiid til hellig Ihuekommelse; af saadan vor Optegnelse erfarer jeg,

8

at de store Konger Christian 4 og Frideric 4, høylovliq Ihuekommelse, vare mere end een Gang i Norge, den sidste af dem bivaanede ogsaa vort Stiftes Latin-Skoeles Indvielse; Kong Frideric 3 og Christian 5, som regjerede imellem dem, saa ogsaa Kong Christian 6 og Kong Frideric 5 efter dem, glædede alle Indbyggerne med deres Nærværelse; slut nu selv, hvor velgrundet vort Haab er.

Men kjære! Disse Glædskabs Materier gjør mit Brev vel langt, jeg afbryder derfor, som jeg begyndte, med Glæde. Hils alle Vennerne og hver en redelig Sjel, der ønsker Kongens og Landets Bædste! Min Familie og Slægtinge hilse, og bede om mere glædeligt Nyt. Gud velsigne dig! Jeg forbliver —

Oprigtige kjære Ven;

Din hengivne Ven og Tiener M* N*